

Vyjádření vedoucího diplomové práce

Alžběta Semerádová: Kult sv. Anny v Čechách v období středověku a raného novověku (katalog malířských děl).

Alžběta Semerádová se rozhodla své diplomové práci komplexně zpracovat téma kultu sv. Anny v období středověku a raného novověku v malbě, což doposud nikdo v takové šíři neučinil. A. Semerádová pravidelně celou problematiku se mnou konzultovala. O uvedené problematice výborně referovala na magisterském semináři.

Předložená práce má jasnou a přehlednou strukturu. V úvodu autorka práce stručně zmiňuje vývoj Anenského kultu a konstatuje, že měl ve středověku svůj vrchol v letech 1480-1520. Následuje kritický přehled literatury. Ten je úctyhodný, avšak je škoda, že autorka nečerpala více z německé literatury (např. Marienlexikon či RDK), která je z odborného hlediska přínosnější než trochu spekulativní literatura anglosaská. Tak například Virginie Knox v případě vlivu nauky o Neposkvrněném početí neuvádí nic nového, jenom resumuje fakta známá v italsky a německy psané teologické literatuře. Z literatury postrádám odkaz na knihu *Ars Montana*, kde se v úvodní kapitole věnují patronům horníků, a na problematickou příručku Jana Klobošického o trinubiu. Následuje kapitola věnovaná vývoji kultu sv. Anny v křesťanském světě a v Čechách od počátku do konce středověku, kde A. Semerádová projevila hlubokou znalost pramenů a literatury. Nejstarší stopy kultu vidí správně na dvoře posledních Přemyslovců. Za velmi cenné považuji shrnutí informací o svatoanenských relikviích. Tak trochu postrádám zmínky o kritice kultu sv. Anny v prostředí německé reformace (viz Chemnitz). Velmi přehledná je podkapitola o problematice Neposkvrněného početí. Autorka v ní prokázala velmi dobrou orientaci ve složitých teologických otázkách. Za nejpodstatnější z hlediska odborného přínosu práce považuji podkapitolu Ikonografický typ sv. Anny. Kompilativní charakter (vychází především z recentní publikace Hany Pátkové) má podkapitola Bratrstva sv. Anny v Českých zemích. Přehledový charakter má kapitola Místa zvýšené svatoanenské úcty. Farářské relace podávají pouze částečný obraz o kultu sv. Anny v baroku, neboť nezahrnují řádové kostely. Velmi se mi líbí podkapitolka Planá u Mariánských lázní jako vzorový příklad vývoje svatoanenského poutního místa. V závěru pak autorka práce syntetizuje své poznatky.

Velmi oceňuji pečlivě zpracovaný katalog!

s. 21- muži, aktivně se podílející se na výchově mužských potomků Anniných dcer se objevují již na dřevořezu Lucase Cranacha st. z roku 1510. Kult sv. Anny v katolickém prostředí neupadá, ale objevuje se znovu v 17. a 18. století

s. 30-velkými obhajovateli Neposkvrněného početí byli na počátku 17. století irští františkáni – hyberní, jejichž pražský kostel byl Neposkvrněnému početí zasvěcen.

s. 63 – odkaz na farářské relace neobsahuje přesné učení dokumentů (chybí odkaz na inv. č.)

s. 63- u plzeňské Madony to není úplně jisté- otázka zda jde k ní vztáhnout onu známou odpustkovou bulu. Naopak kontinuita kultu je doložena u Panny Marie „Na pařezu“ v Hejnicích a v případě Piety v Bohosudově.

s. 71 – důkazem barokního kultu v Kašperských Horách jsou četné obrazy sv. Anny (kostel sv. Markéty v Kašperských Horách a Muzeum Šumavy), odkazující na sílu kultu především v 18. století.

s. 72 – chybí zmínka o poutním místě sv. Anny se studánkou u Černovic, což je mé oblíbené poutní místo

Alžběta Semerádová prokázala ve své magisterské práci vynikající přehled o odborné literatuře, výbornou znalost ikonografie i formální stránky uměleckých děl. Práce je napsána hezkým živým jazykem a proto jí velmi vřele doporučuji k obhájení. Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze, dne 16. června 2018

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD. DSc.